

**Міністерство внутрішніх справ України
Донецький державний університет внутрішніх справ**

Козьяков Роман Сергійович

УДК 342.95:351.741.078

**АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНТРОЛЬНО-
НАГЛЯДОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В НАЦІОНАЛЬНІЙ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ**

12.00.07 – адміністративне право і процес;
фінансове право; інформаційне право

Автореферат
дисертації на здобуття наукового ступеня
кандидата юридичних наук

Кропивницький – 2024

Дисертацією є рукопис.

Роботу виконано у Закладі вищої освіти «Міжнародний університет бізнесу і права».

Науковий керівник: доктор юридичних наук, професор
заслужений юрист України
Алфьоров Сергій Миколайович,
Донецький державний університет
внутрішніх справ,
старший науковий співробітник науково-
дослідної лабораторії з проблемних питань
правоохоронної діяльності Криворізького
навчально-наукового інституту

Офіційні опоненти: доктор юридичних наук, професор
заслужений юрист України
Журавльов Дмитро Володимирович,
Офіс Президента України, заступник
керівника Департаменту з питань
громадянства, помилування, державних
нагород – керівник управління з питань
помилування

доктор юридичних наук, професор
Віхляєв Михайло Юрійович,
заступник директора
Видавничого дому «Гельветика»

Захист відбудеться 14 листопада 2024 року о 10.00 на засіданні спеціалізованої вченої ради Д 11.737.02 у Донецькому державному університеті внутрішніх справ за адресою: 25015, м. Кропивницький, вулиця Велика Перспективна, 1.

З дисертацією можна ознайомитись у бібліотеці Донецького державного університету внутрішніх справ за адресою: 25015, м. Кропивницький, вулиця Велика Перспективна, 1.

Автореферат розіслано 11 жовтня 2024 року.

Вчений секретар
спеціалізованої вченої ради

Андрій ЗАХАРЧЕНКО

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Обґрунтування вибору теми дослідження. Втілення фундаментального конституційного принципу щодо безумовного пріоритету прав і свобод людини в діяльності органів державної влади вимагає суворого дотримання законності у всіх сферах публічного адміністрування. У цьому контексті Національна поліція України виступає в ролі найважливішого суб'єкта публічного управління, наділеного контрольно-наглядовими повноваженнями стосовно забезпечення публічної безпеки і порядку, охорони прав і свобод людини, інтересів суспільства і держави, протидії злочинності тощо.

Реалізація зазначених повноважень передбачає здійснення органами та підрозділами Національної поліції контрольно-наглядової діяльності, адміністративно-правове забезпечення якої спрямовано на підвищення ефективності управлінського впливу посадових осіб Національної поліції на об'єкти контрольно-наглядових правовідносин у різних сферах публічного управління, таких як: забезпечення безпеки дорожнього руху; запобігання і протидія домашньому насильству; нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі; дотримання правил дозвільної системи; запобігання дитячій бездоглядності і правопорушенням серед дітей; охорона об'єктів права державної власності; протидія незаконному обігу підакцизної продукції, і ін.

Будучи правовою основою реалізації вищевказаних напрямів контролю та нагляду, адміністративне право становить потужне підґрунтя, яке, в цілому, дозволяє органам та підрозділам Національної поліції успішно здійснювати контрольно-наглядову діяльність.

Водночас, необхідність системного дослідження адміністративно-правового забезпечення контрольно-наглядової діяльності в Національній поліції об'єктивується низкою чинників, серед яких, зокрема: недостатня теоретична розробленість у науці адміністративного права поняття контрольно-наглядової діяльності в Національній поліції та механізму її забезпечення; потреба розроблення об'єктивних критеріїв ідентифікації органів охорони правопорядку, наділених контрольно-наглядовими повноваженнями, в структурі правоохоронних органів, а також критеріїв оцінки ефективності взаємодії Національної поліції та інших суб'єктів контролю й нагляду у відповідних сферах публічного управління. У цьому контексті системний теоретико-правовий аналіз цієї проблеми набуває першочергового значення, оскільки безпосередньо спрямований на вирішення складних питань адміністративно-правової науки.

Правові питання контрольно-наглядової діяльності правоохоронних органів були предметом наукових досліджень В.Б. Авер'янова, С.М. Алфьорова, О.Ф. Андрійко, О.М. Бандурки, В.М. Бевзенка, Ю.П. Битяка, Л.Р. Білої-Тіунової, Н.П. Бортника, С.С. Вітвіцького, В.М. Гаращука, І.П. Голосніченка, Т.О. Гуржія, Е.Ф. Демського, Є.О. Дубового, В.К. Колпакова, А.Т. Комзюка, О.Є. Користіна, С.О. Кузніченка, О.В. Кузьменко, О.М. Мердової, А.О. Собакаря, О.І. Харитоновой, Х.П. Ярмакі та інших провідних учених-правознавців. Разом з

тим, низка аспектів адміністративно-правового забезпечення контрольно-наглядової діяльності в Національній поліції потребують додаткового комплексного опрацювання. Зокрема, це стосується визначення системи суб'єктів контрольно-наглядової діяльності в Національній поліції України; окреслення завдань контрольно-наглядової діяльності в Національній поліції та формування підходів до виокремлення функцій зазначеної діяльності; характеристики напрямів контрольно-наглядової діяльності в Національній поліції України; розкриття сутності та значення різних форм контрольно-наглядової діяльності в Національній поліції; визначення поняття та виокремлення видів методів контрольно-наглядової діяльності в Національній поліції України; систематизації сфер суспільних відносин, які виступають об'єктами впливу Національної поліції в процесі взаємодії з іншими суб'єктами контрольно-наглядової діяльності тощо.

Викладене вище вказує на актуальність і доцільність проведення наукового дослідження адміністративно-правового забезпечення контрольно-наглядової діяльності в Національній поліції України, що й обумовило вибір теми дисертаційної роботи.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Обрана тема дисертаційної роботи безпосередньо пов'язана з виконанням завдань Стратегії розвитку системи Міністерства внутрішніх справ України до 2020 року, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 15 листопада 2017 р. № 1023-р., у якій наголошено на необхідності упровадження сервіс-орієнтованого підходу в діяльності органів системи МВС. Тема відповідає пріоритетному напрямку «Удосконалення адміністративної діяльності суб'єктів владних повноважень» Стратегії розвитку Національної академії правових наук України на 2021–2025 роки, затвердженої постановою загальних зборів Національної академії правових наук України від 26 березня 2021 року №12-21, пп. 1, 8, 17 Тематики наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок на 2020–2024 роки, затвердженої наказом Міністерства внутрішніх справ України від 11 червня 2020 року № 454.

Мета і завдання дослідження. *Метою* дисертаційного дослідження є розроблення теоретико-методологічних основ адміністративно-правового забезпечення контрольно-наглядової діяльності в Національній поліції України.

Для досягнення цієї мети поставлено та вирішено такі *завдання*:

- визначити поняття контрольно-наглядової діяльності в Національній поліції України;
- здійснити систематизацію суб'єктів контрольно-наглядової діяльності в Національній поліції України;
- визначити першочергові завдання та з'ясувати призначення функцій контрольно-наглядової діяльності органів (підрозділів) Національної поліції;
- узагальнити наукові підходи щодо сутності правового регулювання контрольно-наглядової діяльності в Національній поліції та визначити місце адміністративного законодавства в системі правового регулювання зазначеної діяльності;

- виокремити та охарактеризувати напрями контрольно-наглядової діяльності органів (підрозділів) Національної поліції;
- розкрити поняття форм контрольно-наглядової діяльності в Національній поліції України;
- з'ясувати поняття та виокремити властивості методів контрольно-наглядової діяльності в Національній поліції України;
- визначити шляхи покращення взаємодії Національної поліції з іншими суб'єктами контрольно-наглядової діяльності;
- уточнити поняття та специфічні риси адміністративної контрольно-наглядової процедури в процесуальній діяльності Національної поліції.

Об'єкт дослідження – суспільні відносини, які складаються у сфері адміністративно-правового забезпечення контрольно-наглядової діяльності в Національній поліції України.

Предметом дослідження є адміністративно-правове забезпечення контрольно-наглядової діяльності в Національній поліції України.

Теоретичну основу дослідження становлять наукові праці в галузі загальної теорії держави та права, адміністративного права і процесу, конституційного права, правоохоронної діяльності, теорії управління, міжнародного права.

Нормативною основою дослідження є Конституція України, законодавчі акти України, постанови Верховної Ради України, акти Президента України, Кабінету Міністрів України, накази Міністерства внутрішніх справ України, що стосуються здійснення контрольно-наглядової діяльності в Національній поліції України.

Емпіричну базу дослідження склали матеріали узагальнення практики діяльності Національної поліції України за 2014-2023 рр., аналітичні довідки, звіти та довідково-інформаційні видання правоохоронних органів.

Методи дослідження. Методологічною основою дисертаційного дослідження слугують загальні та спеціальні методи наукового пізнання. Застосування вказаних груп методів створило методологічне підґрунтя для здійснення системного підходу, спрямованого на дослідження наукової проблематики в єдності її соціального змісту та юридичної форми. Зокрема, *порівняльно-правовий метод* використано впродовж усього дослідження під час вивчення основних наукових підходів учених-адміністративістів, положень вітчизняного законодавства. За допомогою *логіко-семантичного методу* поглиблено й конкретизовано категорійний апарат, зокрема надано або уточнено низку дефініцій, а саме: «контрольно-наглядова діяльність в Національній поліції України» (підрозділ 1.1), «суб'єкти контрольно-наглядової діяльності в органах Національної поліції» (підрозділ 1.2), «правове регулювання контрольно-наглядової діяльності в Національній поліції» (підрозділ 1.4), «методи контрольно-наглядової діяльності в Національній поліції» (підрозділ 2.3), «адміністративні контрольно-наглядові процедури в діяльності Національної поліції» (підрозділ 3.2). *Метод документального аналізу та формально-юридичний метод* було використано під час: узагальнення наукових підходів

щодо сутності правового регулювання контрольно-наглядової діяльності в Національній поліції (підрозділ 1.4); визначення завдань та функцій контрольно-наглядової діяльності в Національній поліції (підрозділ 1.3); визначення напрямів контрольно-наглядової діяльності в Національній поліції (підрозділ 2.1); аналізу стану взаємодії Національної поліції з іншими суб'єктами контрольно-наглядової діяльності (підрозділ 3.1). За допомогою методу *групування та структурно-логічного методу* охарактеризовано завдання та функції контрольно-наглядової діяльності в органах та підрозділах Національної поліції (підрозділ 1.3). За допомогою методу *прогнозування* було окреслено місце адміністративної контрольно-наглядової процедури в процесуальній діяльності Національної поліції (підрозділ 3.2). В роботі також було використано низку інших загальних та спеціальних методів наукового пізнання, які в сукупності дозволили комплексно підійти до досягнення мети дисертаційного дослідження.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що дисертація є першим монографічним дослідженням, у якому комплексно, з використанням сучасних методів пізнання, урахуванням здобутків вітчизняної та зарубіжної адміністративно-правової науки розкрито особливості адміністративно-правового забезпечення контрольно-наглядової діяльності в Національній поліції України. У результаті проведеного дослідження сформульовано низку нових наукових положень і висновків, запропонованих особисто здобувачем, основними з яких є такі:

Уперше:

- сформовано критерії ідентифікації органів охорони правопорядку, наділених контрольно-наглядовими повноваженнями, в структурі правоохоронних органів, а саме: одночасна реалізація функцій контролю та нагляду, а також охорони правопорядку; наділення органів охорони правопорядку повноваженнями щодо легального застосування примусу за результатами здійснення контрольно-наглядових заходів;

- виокремлено дворівневу структуру функцій контрольно-наглядової діяльності органів (підрозділів) Національної поліції, яка включає: перший рівень – функції контрольно-наглядової діяльності структурних підрозділів апарату центрального органу управління поліції, зокрема: правотворча, координаційна, організаційно-розпорядча, аналітична; другий рівень – функції контрольно-наглядової діяльності територіальних органів Національної поліції та їх структурних (відокремлених) підрозділів, а саме: профілактична, превентивна, юрисдикційна, каральна, відновлювальна;

- розроблено критерії оцінки ефективності взаємодії Національної поліції та інших суб'єктів контролю та нагляду у сфері протидії нелегальному обігу підакцизної продукції, до числа яких віднесено: а) відповідність нормативно-правового забезпечення у сфері протидії незаконному обігу підакцизної продукції вимогам міжнародних документів; б) наявність суб'єкта, відповідального за координацію дій контрольно-наглядових органів, наділених повноваженнями у сфері протидії незаконному обігу підакцизної продукції; в) наявність та дієвість

інструментів, за допомогою яких здійснюється оперативне виявлення та усунення поточних проблем взаємодії (проведення координаційних нарад, засідань спільних робочих груп, круглих столів і т.д.); г) наявність організаційно-правових механізмів, спрямованих на усунення дублювання функцій контролю та нагляду в діяльності взаємодіючих суб'єктів та розмежування їх контрольно-наглядових повноважень у сфері протидії незаконному обігу підакцизної продукції.

Удосконалено положення щодо:

- поняття контрольно-наглядової діяльності в Національній поліції шляхом його визначення як діяльності посадових осіб органів та підрозділів Національної поліції, що полягає у застосуванні заходів адміністративно-правового впливу на поведінку учасників адміністративних правовідносин шляхом реалізації контрольно-наглядових повноважень з метою забезпечення законності у сферах: а) забезпечення безпеки дорожнього руху; б) запобігання і протидії домашньому насильству; в) нагляду за особами, звільненими з місць позбавлення волі; г) дотримання правил дозвільної системи; д) запобігання дитячій бездоглядності і правопорушенням серед дітей; е) охорони об'єктів права державної власності; є) протидії незаконному обігу підакцизної продукції; ж) забезпечення додержання прав осіб, затриманих за вчинення адміністративних та кримінальних правопорушень;

- поняття «правове регулювання контрольно-наглядової діяльності в Національній поліції», «форми контрольно-наглядової діяльності в Національній поліції», «методи контрольно-наглядової діяльності в Національній поліції», «адміністративні контрольно-наглядові процедури в діяльності Національної поліції України»;

- контрольно-наглядових повноважень патрульної поліції у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху з обґрунтуванням доцільності врахування таких повноважень під час розроблення проекту Положення про патрульну поліцію;

- перспективних напрямів врегулювання контрольно-наглядової діяльності Національної поліції у сфері дозвільної системи, до яких віднесено: прийняття спеціального закону, спрямованого на регулювання суспільних відносин у сфері дозвільної системи; визначення суб'єкта публічного адміністрування, наділеного координаційними повноваженнями в процесі здійснення комісійних перевірок господарюючих суб'єктів у сфері дозвільної системи; підвищення вікового цензу спеціальних суб'єктів, наділених правом придбання, зберігання та використання травматичної зброї; конкретизацію порядку здійснення контрольно-наглядових заходів у сфері дозвільної системи;

- правових форм контрольно-наглядової діяльності в Національній поліції України, серед загальної сукупності яких видання індивідуальних актів управління віднесено автором до числа найбільш розповсюджених проявів контрольно-наглядової діяльності, оскільки включає: а) видачу дозволів; б) видачу погоджувальних документів у сфері безпеки дорожнього руху; в) винесення обов'язкових для виконання приписів у сфері встановленого порядку

управління; г) винесення постанов про накладення адміністративних стягнень за результатами контрольно-наглядових заходів;

- методів контрольно-наглядової діяльності в Національній поліції шляхом виокремлення їх властивостей: застосування методів в процесі виконання контрольно-наглядових повноважень посадовими особами органів Національної поліції; відображення у методах специфіки адміністративної контрольно-наглядової діяльності, оскільки вони виражаються в формі: перевірок, оглядів, обстежень, моніторингу, спостереження, аналізу; односторонній порядок застосування методів посадовими особами органів та підрозділів Національної поліції; метою застосування контрольно-наглядових методів є забезпечення законності та дисципліни в публічному адмініструванні;

- стадій контрольно-наглядового провадження в органах та підрозділах Національної поліції, до яких віднесено: 1) моніторинг та отримання інформації про підконтрольний об'єкт; 2) порушення контрольно-наглядової справи та здійснення контрольно-наглядових заходів; 3) прийняття управлінського рішення; 4) організація виконання управлінського рішення.

Набули подальшого розвитку:

- наукові підходи щодо розуміння сутності правового регулювання контрольно-наглядової діяльності в Національній поліції;

- наукове бачення системи «Custody Records» як комплексу організаційних, технічних та інформаційних заходів, спрямованих на забезпечення ефективного контролю за перебуванням у адміністративних будівлях органів та підрозділів Національної поліції осіб, затриманих за вчинення адміністративних та кримінальних правопорушень;

- ідеї про необхідність удосконалення норм Закону України «Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону» шляхом наділення громадських формувань з охорони громадського порядку та державного кордону розширеними повноваженнями стосовно здійснення у взаємодії з органами Національної поліції адміністративного нагляду за особами, звільненими з місць позбавлення волі;

- положення щодо необхідності прийняття Стратегії у сфері протидії незаконному ввезенню, виробництву та обігу підакцизних товарів на період 2025-2027 рр. із закріпленням у цьому документі мети, завдань, принципів та напрямів контрольно-наглядової діяльності щодо протидії нелегальному обігу підакцизної продукції.

Практичне значення одержаних результатів. Викладені в дисертації положення, висновки і пропозиції можуть бути використані в:

- *науково-дослідній діяльності* – для подальшого дослідження питань щодо підвищення ефективності адміністративно-правового забезпечення контрольно-наглядової діяльності в Національній поліції України;

- *нормотворчій діяльності* – для вдосконалення чинного адміністративного законодавства, зокрема положень Законів України «Про Національну поліцію», «Про участь громадян в охороні громадського порядку і

державного кордону» та підзаконних нормативно-правових актів, що регламентують контрольно-наглядову діяльність в Національній поліції України;

– *правозастосовній діяльності* органів і підрозділів Національної поліції України під час реалізації контрольно-наглядових повноважень;

– *освітньому процесі* – під час викладання навчальних дисциплін «Адміністративне право», «Адміністративна відповідальність», «Адміністративна діяльність Національної поліції», «Поліцейська діяльність», а також при підготовці лекцій і навчальних посібників із цих дисциплін.

Особистий внесок здобувача. Основні наукові результати отримані автором самостійно на основі аналізу наукових публікацій, законодавства та матеріалів практики щодо контрольно-наглядової діяльності в Національній поліції України.

Апробація результатів дослідження. Результати дослідження оприлюднено на міжнародних науково-практичних конференціях: «Актуальні завдання та напрями розвитку юридичної науки у ХХІ столітті» (м. Львів, 16–17 жовтня 2020 р.), «Сучасне державотворення та правотворення: питання теорії та практики» (м. Одеса, Україна, 11–12 грудня 2020 р.), «Сучасні проблеми правової системи та державотворення в Україні» (м. Запоріжжя, 25–26 лютого 2022 року), «Юридичні науки: проблеми та перспективи» (м. Запоріжжя, 24–25 лютого 2023 р.), «Восьмі Таврійські юридичні наукові читання (м. Київ, 16–17 червня 2023 р.).

Публікації. Основні положення та висновки дисертаційної роботи опубліковано у 10 наукових працях, з яких 5 статей у наукових фахових періодичних виданнях (1 – у науковому періодичному виданні іншої держави), 5 тез доповідей на науково-практичних конференціях.

Структура та обсяг дисертації. Дисертація складається з анотації, вступу, трьох розділів, які об'єднують дев'ять підрозділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг дисертації складає 205 сторінок, з них основний текст – 167 сторінок, список використаних джерел – 21 сторінка (208 найменувань), додатки – 4 сторінки.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У **вступі** обґрунтовано вибір теми дослідження, охарактеризовано стан її наукової розробки, зв'язок роботи із науковими програмами, планами, темами, визначено мету, завдання, об'єкт і предмет дослідження, охарактеризовано методологічні засади дослідження. Висвітлено наукову новизну, теоретичне та практичне значення одержаних результатів, охарактеризовано особистий внесок здобувача, наведено відомості про апробацію матеріалів дисертаційного дослідження, анонсовано структуру дисертації, зазначено її загальний обсяг.

Розділ 1 «Теоретико-правові засади контрольно-наглядової діяльності в Національній поліції України» містить чотири підрозділи, у яких визначено поняття контрольно-наглядової діяльності в Національній поліції України,

розкрито систему суб'єктів цієї діяльності, охарактеризовано її завдання та функції, проаналізовано її правове регулювання та місце адміністративного законодавства в цій сфері суспільних відносин.

У *підрозділі 1.1 «Поняття контрольно-наглядової діяльності в Національній поліції України»* розглянуто характерні ознаки цієї діяльності, на основі чого сформульовано її визначення як діяльності посадових осіб органів та підрозділів Національної поліції, що полягає у застосуванні заходів адміністративно-правового впливу на поведінку учасників адміністративних правовідносин шляхом реалізації контрольно-наглядових повноважень з метою забезпечення законності у сферах: а) забезпечення безпеки дорожнього руху; б) запобігання і протидії домашньому насильству; в) нагляду за особами, звільненими з місць позбавлення волі; г) дотримання правил дозвільної системи; д) запобігання дитячій бездоглядності і правопорушенням серед дітей; е) охорони об'єктів права державної власності; є) протидії незаконному обігу підакцизної продукції; ж) забезпечення додержання прав осіб, затриманих за вчинення адміністративних та кримінальних правопорушень.

Встановлено відсутність на законодавчому рівні чіткого розмежування понять «контроль» і «нагляд», що, на думку дисертанта, є приводом для наукової дискусії. З огляду на це, автором сформульовано гіпотезу, відповідно до якої контроль та нагляд сприймаються як самостійні за змістом поняття, що зумовлено наявністю специфічних ознак, властивих наглядовій та контрольній діяльності.

Зокрема, характерними ознаками наглядової діяльності є організаційна невідконтрольність об'єкта нагляду суб'єкту здійснення наглядової діяльності; неможливість втручання суб'єкта нагляду в організаційно-управлінську діяльність піднаглядного об'єкта; можливість застосування адміністративних санкцій за результатами здійснення наглядової діяльності тощо.

Разом з тим, контрольна діяльність здійснюється на регулярній основі; охоплює всі аспекти діяльності державних органів, включаючи прийняття рішень, виконання функцій, використання ресурсів; спрямована на виявлення недоліків й розроблення заходів щодо їх усунення.

У *підрозділі 1.2 «Система суб'єктів контрольно-наглядової діяльності в Національній поліції України»* дисертантом здійснено систематизацію суб'єктів контрольно-наглядової діяльності в Національній поліції України за такими критеріями: а) вид підрозділу в структурі апарату центрального органу управління Національної поліції (Департамент патрульної поліції, Департамент превентивної діяльності, Департамент поліції охорони, Департамент кримінальної поліції); б) статус органу поліції (територіальні, міжрегіональні); в) зміст контрольно-наглядових повноважень (загальні, спеціальні); г) об'єкт контролю та нагляду (безпека дорожнього руху; дозвільна система; охорона власності; встановлений порядок управління); д) час здійснення контролю та нагляду (постійний, тимчасовий); е) рівень транспарентності контрольно-наглядових заходів (гласний, негласний).

Визначено критерії ідентифікації органів охорони правопорядку, наділених

контрольно-наглядовими повноваженнями, в структурі правоохоронних органів, а саме: одночасна реалізація функції контролю та нагляду, а також охорони правопорядку; наділення органів охорони правопорядку повноваженнями щодо легального застосування примусу за результатами здійснення контрольно-наглядових заходів.

У *підрозділі 1.3 «Завдання та функції контрольно-наглядової діяльності в Національній поліції України»* дисертантом визначено першочергові завдання контрольно-наглядової діяльності органів (підрозділів) Національної поліції, до числа яких віднесено: забезпечення законності та дисципліни в діяльності підконтрольних об'єктів; виявлення відповідності фактичного стану функціонування підконтрольних/піднаглядних об'єктів вимогам нормативно-правових актів; покращення ефективності та результативності засобів забезпечення контролю та нагляду в адміністративній діяльності поліції; створення організаційно-правових умов для здійснення суб'єктами контрольно-наглядової діяльності регулюючого впливу на підконтрольні/піднаглядні об'єкти.

Конкретизовано, що реалізація завдань контрольно-наглядової діяльності в Національній поліції України здійснюється за двома ключовими напрямками адміністративної діяльності поліції: надання поліцейських послуг та здійснення правоохорони.

Аналіз переліку платних послуг, які надаються Національною поліцією відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 04 червня 2007 року № 795, дозволив віднести деякі з них до числа поліцейських послуг, спрямованих на здійснення контрольно-наглядової діяльності, а саме: видача дозволів та ліцензій у сфері контролю за обігом зброї; видача дозволів на право дорожнього перевезення небезпечних вантажів; видача дозволів на участь у дорожньому русі транспортного засобу, вагові або габаритні параметри якого перевищують нормативні.

Призначення функцій контрольно-наглядової діяльності в Національній поліції України полягає у визначенні конкретних напрямів діяльності органів та підрозділів поліції, спрямованих на реалізацію покладених на їх співробітників контрольно-наглядових повноважень. Виокремлено дворівневу структуру функцій контрольно-наглядової діяльності органів (підрозділів) Національної поліції, яка включає: перший рівень – функції контрольно-наглядової діяльності структурних підрозділів апарату центрального органу управління поліції, зокрема: правотворча, координаційна, організаційно-розпорядча, аналітична; другий рівень – функції контрольно-наглядової діяльності територіальних органів Національної поліції та їх структурних (відокремлених) підрозділів, а саме: профілактична, превентивна, юрисдикційна, каральна, відновлювальна.

У *підрозділі 1.4 «Правове регулювання контрольно-наглядової діяльності в Національній поліції України та місце адміністративного законодавства в цій сфері»* дисертант узагальнив наукові підходи щодо сутності правового регулювання контрольно-наглядової діяльності в Національній поліції, що полягають у розумінні зазначеного феномену як: а) сукупності нормативно-

правових актів, спрямованих на регулювання суспільних відносин у сфері реалізації посадовими особами органів Національної поліції контрольно-наглядових повноважень; б) сукупності правових принципів, які встановлюють керівні правила, ідеї у сфері здійснення контролю та нагляду органами (підрозділами) Національної поліції; в) сукупності засобів адміністративно-правового впливу, таких як: адміністративно-правові норми, націлені на реалізацію контрольно-наглядових повноважень посадових осіб органів (підрозділів) Національної поліції; адміністративно-правові відносини у сфері контрольно-наглядової діяльності Національної поліції; індивідуальні акти управління уповноважених посадових осіб органів (підрозділів) Національної поліції щодо здійснення контролю та нагляду.

Науковий підхід щодо сприйняття сутності правового регулювання контрольно-наглядової діяльності в Національній поліції як сукупності засобів адміністративно-правового впливу вважається дисертантом найбільш прийнятним, оскільки достатньо повно розкриває зміст та структуру механізму контрольно-наглядової діяльності Національної поліції.

Аргументовано, що адміністративне законодавство посідає центральне місце в системі адміністративно-правових засобів забезпечення контрольно-наглядової діяльності в Національній поліції України, завдяки якому здійснюється регулюючий вплив норм адміністративного права на суспільні відносини у сфері реалізації посадовими особами органів Національної поліції контрольно-наглядових повноважень.

Розділ 2 «Адміністративно-правова характеристика напрямів, форм і методів контрольно-наглядової діяльності в Національній поліції України» складається з трьох підрозділів, у яких дисертантом визначено напрями контрольно-наглядової діяльності в Національній поліції України, наведено характеристику форм цієї діяльності, а також визначено поняття та властивості методів контрольно-наглядової діяльності в окресленій сфері суспільних відносин.

У *підрозділі 2.1 «Напрями контрольно-наглядової діяльності в Національній поліції України»* виокремлено та охарактеризовано напрями контрольно-наглядової діяльності органів (підрозділів) Національної поліції, а саме: а) забезпечення безпеки дорожнього руху; б) запобігання і протидія домашньому насильству; в) нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі; г) забезпечення дотримання правил дозвільної системи; д) запобігання дитячій бездоглядності і правопорушенням серед дітей; е) охорона об'єктів права державної власності; є) протидія незаконному обігу підакцизної продукції; ж) забезпечення додержання прав осіб, затриманих за вчинення адміністративних та кримінальних правопорушень.

Наголошено на доцільності врахування переліку контрольно-наглядових повноважень патрульної поліції у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху під час розроблення проекту Положення про патрульну поліцію, з огляду на те, що норми чинного Положення про патрульну службу МВС, затвердженого

наказом МВС України від 02.07.2015 № 796, є застарілими та не відображають усіх напрямів контрольно-наглядової діяльності підрозділів патрульної поліції.

Виокремлено проблемні аспекти контрольно-наглядової діяльності Національної поліції у сфері дозвільної системи, які потребують першочергового правового врегулювання шляхом: прийняття спеціального закону, спрямованого на регулювання суспільних відносин у сфері дозвільної системи (як це передбачено пунктом 7 частини 1 статті 92 Конституції); визначення суб'єкта публічного адміністрування, наділеного координаційними повноваженнями в процесі здійснення комісійних перевірок господарюючих суб'єктів у сфері дозвільної системи; підвищення вікового цензу спеціальних суб'єктів, наділених правом придбання, зберігання та використання травматичної зброї; конкретизації порядку здійснення контрольно-наглядових заходів у сфері дозвільної системи.

Обґрунтовано необхідність покращення правового регулювання системи «Custody Records», використання якої є однією із складових контрольно-наглядової діяльності в Національній поліції України. У зв'язку з цим наголошено на необхідності удосконалення контролю за перебуванням у адміністративних будівлях поліції осіб, затриманих за вчинення адміністративних та кримінальних правопорушень. Запропоновано розроблення та прийняття спеціального нормативно-правового акту, спрямованого на врегулювання усього комплексу адміністративних правовідносин, які складаються з приводу функціонування системи «Custody Records».

У *підрозділі 2.2 «Форми контрольно-наглядової діяльності в Національній поліції України»* визначено поняття форм контрольно-наглядової діяльності в Національній поліції України як зовнішнього прояву управлінської діяльності органів та підрозділів поліції шляхом застосування засобів правового та неправового (організаційного) характеру у межах виконання посадовими особами органів (підрозділів) Національної поліції контрольно-наглядових повноважень.

Конкретизовано, що до правових форм контрольно-наглядової діяльності в Національній поліції України належить: видання нормативно-правових актів та індивідуальних актів управління, укладання адміністративних договорів, здійснення інших юридично значущих дій. Неправові форми контрольно-наглядової діяльності в Національній поліції України включають проведення суспільно-організаційних та технічних заходів, не пов'язаних із здійсненням юридично-значущих дій.

Серед правових форм контрольно-наглядової діяльності в Національній поліції України видання індивідуальних актів управління віднесено автором до числа найбільш розповсюджених проявів контрольно-наглядової діяльності, оскільки включає: а) видачу дозволів; б) видачу погоджувальних документів у сфері безпеки дорожнього руху; в) винесення обов'язкових для виконання приписів у сфері встановленого порядку управління; г) винесення постанов про накладення адміністративних стягнень за результатами контрольно-наглядових заходів.

У *підрозділі 2.3 «Методи контрольно-наглядової діяльності в Національній*

поліції України» визначено поняття методів контрольно-наглядової діяльності в Національній поліції України, що являють собою сукупність прийомів та засобів адміністративно-правового впливу на поведінку підконтрольних/піднаглядних об'єктів, які використовуються посадовими особами органів та підрозділів Національної поліції, наділеними контрольно-наглядовими повноваженнями, в процесі контрольно-наглядової діяльності.

З метою встановлення сукупності методів контрольно-наглядової діяльності в Національній поліції України виокремлено властивості зазначених методів, такі як: застосування методів в процесі виконання контрольно-наглядових повноважень посадовими особами органів Національної поліції; відображення у методах специфіки адміністративної контрольно-наглядової діяльності, оскільки вони виражаються в формі: перевірок, оглядів, обстежень, моніторингу, спостереження, аналізу тощо; односторонній порядок застосування методів посадовими особами органів та підрозділів Національної поліції; метою застосування контрольно-наглядових методів є забезпечення законності та дисципліни в публічному адмініструванні.

Розділ 3 «Концептуальні напрями удосконалення адміністративно-правового забезпечення контрольно-наглядової діяльності Національної поліції України» складається з двох підрозділів, у яких запропоновано шляхи покращення адміністративно-правового регулювання взаємодії Національної поліції з іншими суб'єктами контрольно-наглядової діяльності, а також розглянуто питання щодо застосування адміністративної контрольно-наглядової процедури в процесуальній діяльності Національної поліції.

У *підрозділі 3.1 «Покращення взаємодії Національної поліції з іншими суб'єктами контрольно-наглядової діяльності»* дисертантом розкрито пріоритетні напрями взаємодії органів (підрозділів) Національної поліції з іншими суб'єктами публічного адміністрування у сфері здійснення контрольно-наглядової діяльності.

На основі аналізу форм співпраці між Національною поліцією та Мінінфраструктури у сфері здійснення контролю та нагляду за безпекою на транспорті констатовано, що найбільш проблемним аспектом цього різновиду взаємодії є відсутність у структурі Національної поліції підрозділів поліції з безпеки на транспорті, наділених відповідними контрольно-наглядовими повноваженнями та підпорядкованих Департаменту превентивної діяльності.

Акцентовано увагу на застарілості окремих положень Інструкції про організацію здійснення адміністративного нагляду за особами, звільненими з місць позбавлення волі, які стосуються, зокрема, функціонування інституту позаштатних дільничних інспекторів міліції, наказ про організацію діяльності яких наразі скасований та не відповідає сучасній концепції поліцейської діяльності.

Крім того, у нормах Закону України «Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону» та положеннях вищевказаної Інструкції потребують подальшого врегулювання питання щодо наділення

громадських формувань з охорони громадського порядку та державного кордону розширеними повноваженнями стосовно здійснення адміністративного нагляду за особами, звільненими з місць позбавлення волі, у взаємодії з органами Національної поліції.

Вимоги, визначені постановою Кабінету Міністрів України від 22 серпня 2018 р. № 658 «Про затвердження Порядку взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі», щодо здійснення координації та контролю у сфері запобігання та протидії домашньому насильству на місцевому рівні, не передбачають проведення такої координаційної роботи в територіальних громадах із залученням поліцейських офіцерів громад, оскільки чинним законодавством на теперішній час не врегульовано механізм взаємодії на місцевому рівні між органами поліції, виконавчими органами об'єднаних територіальних громад та місцевими органами виконавчої влади у справах сім'ї. Вирішення зазначеного питання вбачається автором в уточненні положень вищевказаного Порядку в частині розширення суб'єктного складу координаційних органів, відповідальних за організацію діяльності у сфері запобігання та протидії домашньому насильству на місцевому рівні.

До числа пріоритетних напрямів покращення взаємодії поліції з іншими органами публічного адміністрування у сфері контролю за обігом підакцизних товарів здобувачем віднесено: а) розроблення та прийняття Стратегії у сфері протидії незаконному ввезенню, виробництву та обігу підакцизних товарів на період 2025-2027 рр., в якій доцільно закріпити мету, завдання, принципи, напрями контрольної-наглядової діяльності щодо протидії нелегальному обігу підакцизної продукції, а також індикатори визначення масштабів зазначеної проблеми; б) визначення на законодавчому рівні єдиного модератора організаційно-практичних заходів у сфері протидії нелегальному обігу підакцизної продукції; в) посилення рівня інституційної спроможності контролюючих та правоохоронних органів у сфері нелегального обігу підакцизної продукції.

З метою вдосконалення взаємодії Національної поліції з іншими органами публічного адміністрування у сфері протидії незаконному обігу підакцизної продукції розроблено критерії оцінки ефективності взаємодії Національної поліції та інших суб'єктів контролю та нагляду у зазначеній сфері, до числа яких віднесено: а) відповідність нормативно-правового забезпечення у сфері протидії незаконному обігу підакцизної продукції вимогам міжнародних документів; б) наявність суб'єкта, відповідального за координацію дій контрольної-наглядових органів, наділених повноваженнями у сфері протидії незаконному обігу підакцизної продукції; в) наявність та дієвість інструментів, за допомогою яких здійснюється оперативне виявлення та усунення поточних проблем взаємодії (проведення координаційних нарад, засідань спільних робочих груп, круглих столів і т.д.); г) наявність організаційно-правових механізмів, спрямованих на усунення дублювання функцій контролю та нагляду в діяльності взаємодіючих

суб'єктів та розмежування їх контрольно-наглядових повноважень у сфері протидії незаконному обігу підакцизної продукції.

У *підрозділі 3.2 «Місце адміністративної контрольно-наглядової процедури в процесуальній діяльності Національної поліції»* автором наголошено, що однією із складових формування сучасної моделі контрольно-наглядової діяльності Національної поліції України є вдосконалення поняття адміністративної контрольно-наглядової процедури в процесуальній діяльності Національної поліції, як сукупності послідовних адміністративно-процесуальних дій уповноважених посадових осіб органів (підрозділів) Національної поліції в межах контрольно-наглядового провадження, спрямованих на забезпечення законності в публічному адмініструванні.

Уточнено положення стосовно стадій контрольно-наглядового провадження в органах та підрозділах Національної поліції, до числа яких включено: 1) моніторинг та отримання інформації про підконтрольний об'єкт; 2) порушення контрольно-наглядової справи та здійснення контрольно-наглядових заходів; 3) прийняття управлінського рішення; 4) організація виконання управлінського рішення.

До числа специфічних рис, властивих адміністративним контрольно-наглядовим процедурам в поліцейській діяльності, належать: а) нормативно-правовий характер реалізації; б) дуалістичний характер правових норм, які одночасно спрямовані на врегулювання порядку процесуальних дій суб'єкта та об'єкта контрольно-наглядової діяльності; в) спрямування усіх етапів адміністративної процедури на прийняття індивідуального акту управління суб'єктом контрольно-наглядової діяльності; г) спрямованість на розгляд та вирішення індивідуально-конкретної контрольно-наглядової справи; д) підзаконний характер та націлення на дотримання прав і законних інтересів громадян; е) неконфліктний характер адміністративної процедури.

ВИСНОВКИ

У дисертації наведено теоретичне узагальнення й нове розв'язання наукового завдання щодо вдосконалення адміністративно-правового забезпечення контрольно-наглядової діяльності в Національній поліції України. У результаті проведеного дослідження сформульовано низку нових наукових положень та висновків. Основні з них такі:

1. Визначено поняття контрольно-наглядової діяльності в Національній поліції України як діяльності посадових осіб органів та підрозділів Національної поліції, що полягає у застосуванні заходів адміністративно-правового впливу на поведінку учасників адміністративних правовідносин шляхом реалізації контрольно-наглядових повноважень з метою забезпечення законності у сферах: а) забезпечення безпеки дорожнього руху; б) запобігання і протидії домашньому насильству; в) нагляду за особами, звільненими з місць позбавлення волі;

г) дотримання правил дозвільної системи; д) запобігання дитячій бездоглядності і правопорушенням серед дітей; е) охорони об'єктів права державної власності; є) протидії незаконному обігу підакцизної продукції; ж) забезпечення додержання прав осіб, затриманих за вчинення адміністративних та кримінальних правопорушень.

2. Здійснено систематизацію суб'єктів контрольної-наглядової діяльності в Національній поліції України за такими критеріями: а) вид підрозділу в структурі апарату центрального органу управління Національної поліції (Департамент патрульної поліції, Департамент превентивної діяльності, Департамент поліції охорони, Департамент кримінальної поліції); б) статус органу поліції (територіальні, міжрегіональні); в) зміст контрольних-наглядових повноважень (загальні, спеціальні); г) об'єкт контролю та нагляду (безпека дорожнього руху; дозвільна система; охорона власності; встановлений порядок управління); д) час здійснення контролю та нагляду (постійний, тимчасовий); е) рівень прозорості контрольних-наглядових заходів (гласний, негласний).

3. Визначено першочергові завдання контрольної-наглядової діяльності органів (підрозділів) Національної поліції, до числа яких віднесено: забезпечення законності та дисципліни в діяльності підконтрольних об'єктів; виявлення відповідності фактичного стану функціонування підконтрольних/піднаглядних об'єктів вимогам нормативно-правових актів; покращення ефективності та результативності засобів забезпечення контролю та нагляду в адміністративній діяльності поліції; створення організаційно-правових умов для здійснення суб'єктами контрольної-наглядової діяльності регулюючого впливу на підконтрольні/піднаглядні об'єкти.

Виокремлено дворівневу структуру функцій контрольної-наглядової діяльності органів (підрозділів) Національної поліції, яка включає: перший рівень – функції контрольної-наглядової діяльності структурних підрозділів апарату центрального органу управління поліції, зокрема: правотворча, координаційна, організаційно-розпорядча, аналітична; другий рівень – функції контрольної-наглядової діяльності територіальних органів Національної поліції та їх структурних (відокремлених) підрозділів, а саме: профілактична, превентивна, юрисдикційна, каральна, відновлювальна.

4. Узагальнено наукові підходи щодо сутності правового регулювання контрольної-наглядової діяльності в Національній поліції та розвинено підхід, за яким таке регулювання розуміється як сукупність засобів адміністративно-правового впливу, серед яких: адміністративно-правові норми, націлені на реалізацію контрольних-наглядових повноважень посадових осіб органів (підрозділів) Національної поліції; адміністративно-правові відносини у сфері контрольної-наглядової діяльності Національної поліції; індивідуальні акти управління уповноважених посадових осіб органів (підрозділів) Національної поліції щодо здійснення контролю та нагляду. Аргументовано, що адміністративне законодавство посідає центральне місце в системі адміністративно-правових засобів забезпечення контрольної-наглядової діяльності

в Національній поліції України, завдяки якому здійснюється регулюючий вплив норм адміністративного права на суспільні відносини у сфері реалізації посадовими особами органів Національної поліції контрольно-наглядових повноважень.

5. Виокремлено та охарактеризовано напрями контрольно-наглядової діяльності органів (підрозділів) Національної поліції, а саме: а) забезпечення безпеки дорожнього руху; б) запобігання і протидія домашньому насильству; в) нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі; г) забезпечення дотримання правил дозвільної системи; д) запобігання дитячій бездоглядності і правопорушенням серед дітей; е) охорона об'єктів права державної власності; є) протидія незаконному обігу підакцизної продукції; ж) забезпечення додержання прав осіб, затриманих за вчинення адміністративних та кримінальних правопорушень.

Обґрунтовано необхідність розроблення та прийняття спеціального нормативно-правового акту, спрямованого на врегулювання усього комплексу адміністративних правовідносин, що складаються з приводу функціонування системи «Custody Records», використання якої є однією із складових контрольно-наглядової діяльності в Національній поліції України.

6. Розкрито поняття форм контрольно-наглядової діяльності в Національній поліції України як зовнішнього прояву управлінської діяльності органів та підрозділів поліції шляхом застосування засобів правового та неправового (організаційного) характеру у межах виконання посадовими особами органів (підрозділів) Національної поліції контрольно-наглядових повноважень. Конкретизовано, що до правових форм контрольно-наглядової діяльності в Національній поліції України належить: видання нормативно-правових актів та індивідуальних актів управління, укладання адміністративних договорів, здійснення інших юридично значущих дій. Неправові форми контрольно-наглядової діяльності в Національній поліції України включають проведення суспільно-організаційних та технічних заходів, не пов'язаних із здійсненням юридично-значущих дій.

7. Конкретизовано, що методи контрольно-наглядової діяльності в Національній поліції України являють собою сукупність прийомів та засобів адміністративно-правового впливу на поведінку підконтрольних/піднаглядних об'єктів, які використовуються посадовими особами органів та підрозділів Національної поліції, наділеними контрольно-наглядовими повноваженнями, в процесі контрольно-наглядової діяльності. Виокремлено властивості зазначених методів, а саме: застосування методів в процесі виконання контрольно-наглядових повноважень посадовими особами органів Національної поліції; відображення у методах специфіки адміністративної контрольно-наглядової діяльності, оскільки вони виражаються в формі: перевірок, оглядів, обстежень, моніторингу, спостереження, аналізу тощо; односторонній порядок застосування методів посадовими особами органів та підрозділів Національної поліції; метою застосування контрольно-наглядових методів є забезпечення законності та

дисципліни в публічному адмініструванні.

8. Розроблено критерії оцінки ефективності взаємодії Національної поліції та інших суб'єктів контролю та нагляду у сфері протидії нелегальному обігу підакцизної продукції, до числа яких віднесено: а) відповідність нормативно-правового забезпечення у сфері протидії незаконному обігу підакцизної продукції вимогам міжнародних документів; б) наявність суб'єкта, відповідального за координацію дій контрольно-наглядових органів, наділених повноваженнями у сфері протидії незаконному обігу підакцизної продукції; в) наявність та дієвість інструментів, за допомогою яких здійснюється оперативне виявлення та усунення поточних проблем взаємодії (проведення координаційних нарад, засідань спільних робочих груп, круглих столів і т.д.); г) наявність організаційно-правових механізмів, спрямованих на усунення дублювання функцій контролю та нагляду в діяльності взаємодіючих суб'єктів та розмежування їх контрольно-наглядових повноважень у сфері протидії незаконному обігу підакцизної продукції.

9. Запропоновано уточнення поняття адміністративної контрольно-наглядової процедури в процесуальній діяльності Національної поліції як сукупності послідовних адміністративно-процесуальних дій уповноважених посадових осіб органів (підрозділів) Національної поліції в межах контрольно-наглядового провадження, спрямованих на забезпечення законності в публічному адмініструванні. Уточнено положення стосовно стадій контрольно-наглядового провадження в органах та підрозділах Національної поліції, до яких віднесено: 1) моніторинг та отримання інформації про підконтрольний об'єкт; 2) порушення контрольно-наглядової справи та здійснення контрольно-наглядових заходів; 3) прийняття управлінського рішення; 4) організація виконання управлінського рішення.

За результатами дослідження розроблено пропозиції щодо внесення відповідних змін та доповнень до Законів України «Про Національну поліцію», «Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону», а також прийняття нових та внесення змін до низки чинних підзаконних нормативно-правових актів, що регламентують різні аспекти контрольно-наглядової діяльності органів (підрозділів) Національної поліції.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

1. Козьяков Р.С. Щодо співвідношення дефініцій «контроль» та «нагляд» в контексті здійснення контрольно-наглядової діяльності в Національній поліції України. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2021. № 5. С. 360-363.

2. Козьяков Р.С. Система суб'єктів контрольно-наглядової діяльності в Національній поліції України. *Держава та регіони. Серія: Право*. 2021. № 4. С. 217-223.

3. Козьяков Р.С. Адміністративно-правове регулювання контрольно-наглядової діяльності в Національній поліції України. *Правова позиція*. 2021. №3 (32). С. 140-144.

4. Козьяков Р.С. Напрями контрольно-наглядової діяльності органів та підрозділів Національної поліції України. *Knowledge, Education, Law, Management*. 2022. № 7(51). С. 282-288.

5. Козьяков Р.С. Щодо визначення завдань та функцій адміністративно-правового механізму контрольно-наглядової діяльності в Національній поліції України. *Право та державне управління*. 2023. № 4. С. 78-85.

6. Козьяков Р.С. Теоретико-методологічні підходи до визначення форм реалізації механізму контрольно-наглядової діяльності в Національній поліції України. *Актуальні завдання та напрями розвитку юридичної науки у XXI столітті* : матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Львів, 16–17 жовтня 2020 р. Львів: Західноукраїнська організація «Центр правничих ініціатив», 2020. С. 89-93.

7. Козьяков Р.С. Поняття та значення методів контрольно-наглядової діяльності в Національній поліції України. *Сучасне державотворення та правотворення: питання теорії та практики* : матеріали міжнародної науково-практичної конференції. м. Одеса, Україна, 11–12 грудня 2020 р. Одеса : ГО «Причорноморська фундація права», 2020. С. 112-115.

8. Козьяков Р.С. Місце адміністративної контрольно-наглядової процедури в процесуальній діяльності Національної поліції. *Сучасні проблеми правової системи та державотворення в Україні* : матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Запоріжжя, 25–26 лютого 2022 року. Запоріжжя : Запорізька міська громадська організація «Істина», 2022. С. 42-45.

9. Козьяков Р.С. Значення правових форм в реалізації контрольно-наглядової діяльності в Національній поліції України. *Юридичні науки: проблеми та перспективи* : матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Запоріжжя, 24–25 лютого 2023 р. – Львів – Торунь : Liha-Pres, 2023. С. 357-360.

10. Козьяков Р.С. Види та напрями реалізації методів контрольно-наглядової діяльності в Національній поліції України. *Восьмі Таврійські юридичні наукові читання* : матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ, 16–17 червня 2023 р. Львів – Торунь : Liha-Pres, 2023. С. 252-256.

АНОТАЦІЯ

Козьяков Р.С. Адміністративно-правове забезпечення контрольно-наглядової діяльності в Національній поліції України. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право. – Донецький державний університет внутрішніх справ. Кропивницький, 2024.

Дисертацію присвячено дослідженню адміністративно-правового забезпечення контрольно-наглядової діяльності в Національній поліції України.

Визначено поняття контрольно-наглядової діяльності в Національній поліції України як діяльності посадових осіб органів та підрозділів Національної поліції, що полягає у застосуванні заходів адміністративно-правового впливу на поведінку учасників адміністративних правовідносин шляхом реалізації контрольно-наглядових повноважень з метою забезпечення законності у сферах: забезпечення безпеки дорожнього руху; запобігання і протидії домашньому насильству; нагляду за особами, звільненими з місць позбавлення волі; дотримання правил дозвільної системи; запобігання дитячій бездоглядності і правопорушенням серед дітей; охорони об'єктів права державної власності; протидії незаконному обігу підакцизної продукції; забезпечення додержання прав осіб, затриманих за вчинення адміністративних та кримінальних правопорушень. Запропоновано систематизацію суб'єктів контрольно-наглядової діяльності в Національній поліції України з використанням різних критеріїв. Виокремлено завдання та функції контрольно-наглядової діяльності органів (підрозділів) Національної поліції та узагальнено наукові підходи щодо сутності правового регулювання цієї діяльності. Представлено адміністративно-правову характеристику напрямів, форм і методів контрольно-наглядової діяльності в Національній поліції. Запропоновано шляхи покращення адміністративно-правового регулювання взаємодії Національної поліції з іншими суб'єктами контрольно-наглядової діяльності, а також розглянуто питання щодо застосування адміністративної контрольно-наглядової процедури в процесуальній діяльності Національної поліції.

За результатами дослідження розроблено пропозиції щодо удосконалення законодавства, яке регулює контрольно-наглядову діяльність в Національній поліції України.

Ключові слова: Національна поліція України, контроль, нагляд, контрольно-наглядова діяльність, адміністративно-правове забезпечення, дозвільна система, підакцизна продукція.

ABSTRACT

Kozyakov R. S. Administrative and legal provision of the control and supervision activities in the National Police of Ukraine. – *Qualifying scientific work on manuscript rights.*

Thesis for a Candidate Degree in Law in specialty 12.00.07 – administrative law and process; finance law; information law (081 – Law). – Donetsk State University of Internal Affairs. – Kropyvnytskyi, 2024.

The dissertation is devoted to the investigation of administrative and legal security of control and surveillance activities in the National Police of Ukraine. The concept of control and visual activity in the National Police of Ukraine is defined as the activity of local authorities and subdivisions of the National Police, which are located at the stagnant entrances of the Adm. Institutional-legal influence on the behavior of participants in administrative legal frameworks through the implementation of control

and visual principles in order to ensure legality in the following areas: road safety ruhu; prevention and prevention of domestic violence; I look after the persons released from the place of freedom; updating the rules of the permit system; prevention of child neglect and delinquency among children; protection of objects of the law of sovereign power; against illegal circulation of excisable products; ensuring the maintenance of the rights of individuals accused of committing administrative and criminal offenses. The systematization of subjects of control and visual activity in the National Police of Ukraine based on various criteria has been proposed. The functions of the control and monitoring activities of the bodies (partners) of the National Police are reinforced and scientific approaches are intensified in relation to the essence of the legal regulation of this activity. The administrative and legal characteristics of the directions, forms and methods of control and surveillance activities in the National Police are presented. The ways of improving the administrative-legal regulation of the interaction of the National Police with other subjects of control and monitoring activity are discussed, as well as the nutritional support for the stagnation of administrative control visual procedures in the procedural activities of the National Police. The results of the investigation are divided into proposals to improve the legislation that regulates control and surveillance activities in the National Police of Ukraine.

Key words: National Police of Ukraine, control, visibility, control and visibility activities, administrative and legal security, permitting system, excise products.

Редакційно-видавниче відділення відділу організації наукової роботи
Донецького державного університету внутрішніх справ
25015, м. Кропивницький, вул. Велика Перспективна, 1
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4473 від 24.01.2013 р.
Підп. до друку 03.10.2024 р. Формат 60x84/16. Гарнітура – Times. Друк RISO.
Папір офісний. Ум.-друк. арк. 0,9. Тираж 100 прим.